

Зарубіжні авторські зібрання

Антуан де

Сент-Екзюпері

Повне
зібрання творів

Харків
«ФОЛІО»
2019

[Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>](#)

РОЗДІЛ I

У шість років у книжці про праліс, яка мала назву «Невигадані пригоди», я побачив одного разу чудовий малюнок. Він зображував змія боа, що ковтав якогось хижака. Ось копія того малюнка.

У тій книжці писали: «Змії боа ковтають свою здобич цілою, не жують її. Потім боа не здатні ворушитись і сплять півроку, поки перетравлять».

Тоді я багато думав про пригоди в джунглях і зрештою й сам намалював кольоровим олівцем свій перший малюнок. Мій малюнок номер 1. Він був отакий:

Я показав свій шедевр дорослим і запитав, чи страшно їм від малюнка.

«Чому від капелюха має бути страшно?» — здивувались вони.

Але ж на моєму малюнку був не капелох. Малюнок зображував змія боа, що перетравлював слона. Тоді я намалював середину змія, щоб дорослі таки зрозуміли. Дорослі завжди потребують пояснень. Мій малюнок номер 2 був отакий:

Але дорослі порадили кинути малювати зміїв боа, розрізаних або цілих, і взятыся натомість до географії, історії, арифметики і граматики. Саме отак, у шестиричному віці, я й зрікся блискучої кар'єри художника. Я зневірився, бо обидва мої малюнки не мали успіху. Дорослі, коли самі, ніколи нічого не розуміють, а дітям нудно завжди і щоразу пояснювати їм.

Тож я був змушений обрати інший фах і навчився пілотувати літаки. Я літав потрохи в усьому світі. Географія справді стала мені у великій пригоді. Тільки глянувши, я зразу міг сказати, чи внизу Китай чи Аризона. Таке знання неоціненне, якщо заблукав серед ночі.

Протягом свого життя мені не раз траплялося знайомитись із багатьма серйозними людьми. Я довго жив серед дорослих. Я бачив їх зблизька. Але моя думка про них стала не набагато кращою.

Коли я натрапляв на дорослого, що видавався бодай трохи прозірливим, я робив над ним експеримент і показував свій малюнок номер 1, який завжди мав із собою. Мені кортіло дізнатися, чи цей дорослий справді тямущий. Але я завжди чув у відповідь: «Це капелох». Тоді я вже не розповідав йому ані про зміїв боа, ані про давні ліси, ані про зорі. Переходив на його рівень. Розмовляв про бридж, гольф, політику й кратики. А дорослий радів знайомству з таким розважливим чоловіком.

РОЗДІЛ II

Тож я жив отак сам, не маючи нікого, з ким можна щиро порозмовляти, аж поки шість років тому в Сахарській пустелі сталася аварія. Щось поламалося в моторі літака. Я не мав ні механіка, ні пасажирів і вирішив спробувати сам узятися за складний ремонт. Для мене то було питання життя або смерті. Питної води я мав щонайбільше на тиждень.

Першого вечора я заснув на піску за тисячу миль від усіх населених земель. Я був ще самотніший, ніж моряк із розтрощеного бурею корабля на плоту серед океану. Тож уявіть собі мій подив, коли вдосвіта мене розбудив дивний голосок. Він просив:

— Будь ласка, намалюй мені баранця!
— Га?
— Намалюй мені баранця...

Я зірвався на рівні ноги, немов уражений блискавкою. Протер очі. Глянув навколо. Побачив малого й дуже дивного хлопчика, що поважно дивився на мене. Ось його найкращий портрет, який згодом я зміг намалювати. Але мій малюнок, звичайно, аж ніяк не такий чарівний, як модель. І тут винен не я. Як я мав шість років, дорослі відохочили мене від кар'єри художника, і я нічого не навчився малювати, крім боа — цілих і розрізаних.

Я вирячив очі з подиву й роздивлявся ту постать. Не забуйте, я опинився за тисячу миль від усіх населених земель. А втім, анітрохи не здавалося, ніби той хлопчик заблукав,

вмирає від утоми, спраги чи страху. Він аж ніяк не скидався на дитину, загублену серед пустелі за тисячу миль від людських осель. Коли я нарешті спромігся подати голос, то запитав:

— Але... що ти тут робиш?

А він повторив, тихесенько, наче щось дуже серйозне:

— Будь ласка... намалюй мені баранця...

Коли таємниця надто разюча, не сміш не коритися їй. Хоч якими безглупдими видалися мені ті дії за тисячу миль від усіх населених місць, і то в смертельній небезпеці, я дістав із кишені аркуш паперу й ручку. І раптом пригадав, що вивчав передусім географію, історію, арифметику та граматику, і (не без дрібки лихого гумору) сказав хлопчику, що не вмію малювати. Та він наполягав:

— Пусте. Намалюй мені баранця.

Я ніколи не малював баранців, тож знову намалював йому один із двох малюнків, на які був здатний. Зобразив цілого боа. І був приголомшений, почувши заперечення хлопчика:

— Ні-ні! Я не хочу слона в утробі боа. Цей змій україй небезпечний, а слон надто великий. А в мене все маленьке. Мені треба баранця. Намалюй мені баранця.

Тож я намалював.

Хлопчик уважно роздивився й мовив:

— Hi! Цей уже тяжко хворий. Намалюй мені іншого.

Я намалював:

Мій приятель лагідно, поблажливо всміхнувся:

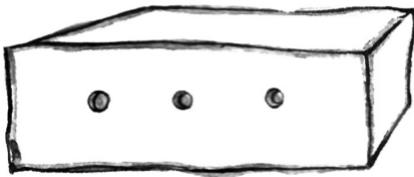
— Ти ж і сам добре бачиш... це не баранець, а баран.
У нього роги...

Тож я намалював ще раз:

Але й цей малюнок не схвалили, як і решту:

— Цей надто старий. Я хочу баранця, який житиме довго.
Мені вже уривався терпець, бо я квапився розбирати
мотор, тож я нашкрябав отакий малюнок.

І пояснив:

— Це ящик. Баранець, якого ти хочеш, там усередині.
Але я дивом дивувався, побачивши, як проясніло обличчя
мого малого судді:

— Він точнісінько такий, як я хотів! Як по-твоєму, баранчеві треба багато трави?

— Чого ти запитуеш?

— Бо в мене все маленьке...

— Йому вистачить. Я намалював тобі малого баранця.

Хлопчик нахилився над малюнком:

— Не такого вже й малого... Ти ба! Він заснув...

Отак я познайомився з Маленьким Принцом.

Ось його найкращий портрет, який згодом я зміг намалювати.

ЗМІСТ

МАЛЕНЬКИЙ ПРИНЦ *Переклад П. В. Таращука*

Розділ I	6
Розділ II.....	8
Розділ III.....	12
Розділ IV.....	15
Розділ V.....	18
Розділ VI.....	22
Розділ VII.....	24
Розділ VIII	27
Розділ IX.....	31
Розділ X.....	34
Розділ XI.....	39
Розділ XII	41
Розділ XIII	43
Розділ XIV	46
Розділ XV	49
Розділ XVI	52
Розділ XVII.....	53
Розділ XVIII.....	56
Розділ XIX	57
Розділ XX	59
Розділ XXI	61
Розділ XXII.....	67
Розділ XXIII	69
Розділ XXIV	70

Розділ XXV	73
Розділ XXVI	76
Розділ XXVII	83

ЦИТАДЕЛЬ

Переклад П. В. Таращука

I.....	87
II.....	92
III	95
IV	99
V	100
VI	103
VII	107
VIII.....	111
IX	114
X	116
XI	119
XII.....	122
XIII.....	123
XIV.....	126
XV.....	127
XVI.....	133
XVII.....	134
XVIII.....	135
XX.....	137
XXIII	141
XXV	141
XXVI	142
XXVIII.....	145
XXIX	147
XXX	148
XXXI	150
XXXII.....	151
XXXIII.....	154
XXXIX.....	155

XL	157
XLII	159
XLIV	160
XLV	161
XLVII	163
XLIX	167
L	168
LV	171
LVIII	172
LX	173
LXIII	175
LXIV	177
LXV	178
LXVI	181
LXVIII	181
LXIX	184
LXX	185
LXXIII	189
LXXVIII	192
LXXIX	197
LXXX	197
LXXXI	198
LXXXVII	200
LXXXVIII	201
LXXXIX	202
XC	204
XCV	205
XCVI	206
XCVII	207
C	211
CI	212
CIII	214
CIV	214
CVIII	216
CXII	227
CXIII	230

CXIV	232
CXVII.....	233
CXVIII.....	235
CXIX	237
CXXII.....	237
CXXIII.....	240
CXXIV.....	242
CXXV.....	243
CXXVI.....	245
CXXVIII	248
CXXIX.....	249
CXXXIII	249
CXXXIV	250
CXXXVI	252
CXXXVII.....	254
CXXXIX	257
CXLI.....	258
CXLII.....	259
CXLIV	261
CXLV	261
CXLVI	262
CXLVII.....	263
CXLVIII.....	266
CXLIX	267
CL.....	270
CLVI.....	271
CLVII.....	275
CLVIII	283
CLXI.....	286
CLXX.....	287
CLXXI	291
CLXXXIII.....	292
CLXXXIV.....	292
CLXXXV	296
CLXXX	301
CLXXXIII	303

CLXXXIV	305
CLXXXVI	307
CLXXXVIII.....	308
CXCI	312
CXCII.....	314
CXCIV.....	317
CXCVI.....	319
CXCIX.....	321
CCI.....	326
CCII	328
CCV	329
CCVI	333
CCVIII.....	338
CCIX	342
CCX	344
CCXI	345
CCXII.....	347
CCXIII.....	350
CCXV.....	352
CCXIX.....	354

ЗЕМЛЯ ЛЮДЕЙ

Переклад В. Б. Чайковського

Розділ I. Лінія	366
Розділ II. Товариші.....	380
Розділ III. Літак.....	393
Розділ IV. Літак і планета	396
Розділ V. Оаза	405
Розділ VI. У пустелі	411
Розділ VII. У серці пустелі	436
Розділ VIII. Люди	470

ВОЄННИЙ ПІЛОТ

Переклад В. Б. Чайковського

I.....	491
II	498

III	503
IV	506
V	507
VI	511
VII	513
VIII	515
IX	518
X	520
XI	527
XII	530
XIII	533
XIV	537
XV	543
XVI	545
XVII	558
XVIII	560
XIX	563
XX	568
XXI	572
XXII	580
XXIII	586
XXIV	590
XXV	597
XXVI	601
XXVII	605
XXVIII	612

НІЧНИЙ ПОЛІТ

Переклад В. Б. Чайковського

I	617
II	621
III	623
IV	625
V	629
VI	630
VII	635

VIII.....	636
IX	639
X	643
XI	646
XII.....	649
XIII.....	652
XIV.....	655
XV.....	659
XVI.....	661
XVII.....	663
XVIII	664
XIX.....	665
XX.....	668
XXI.....	670
XXII	672
XXIII	673